

CS

Evropská unie
Regionální politika

info regio

| č. 24 | prosinec 2007 |

panorama

**Regiony jako partneři
Cíl evropské územní
spolupráce**

Obsah

Regiony jako partneři *Cíl evropské územní spolupráce*

INTERREG, bezvýznamný nebo nepostradatelný?

Úloha INTERREG zůstává životně důležitou v překonávání vlivu hranic a v dosažení správně fungujícího vnitřního trhu.

Rozhovor

Dirk Peters o Evropském seskupení pro územní spolupráci.

Od základů:

INTERREG IV

Od základů:

URBACT

Od základů:

INTERACT

Od základů:

ESPON

INTERREG v akci: INTERREG IIIA

Zpráva: Vymazání hranic

Stovky partnerství v oblasti zdraví, kultury, techniky, životního prostředí, občanství a dalších. Od PACTE k INTERREG IV, francouzsko-belgická přeshraniční spolupráce si vede velmi dobře.

INTERREG v akci: INTERREG IIIB & IIIC

Fotografie (strany): Evropská komise (3, 4, 6, 7, 8, 9, 12, 25, 26), Thomas Dix/Stadt Weil-am-Rhein (1, 19), CRITT Charleville-Mézières (5), Carrefour Economie Technologie Enseignement (6, 21), INTERACT (11, 17), Sekretariát INTERREG IVC (14), URBACT (15), URBAN II Dortmund-Nordstadt (15), ESPON (18), Y4I (19), Celtic Enterprises (19), VIDEOCOM (19), Provincie West-Vlaanderen (20, 23), Mabiolac (20), CORELOG (24), RegEnergy (24), REVIT (24), CopraNet (24).

Obálka: „Most tří zemí“, most pro pěší a pro cyklisty spojující Weil-am-Rhein (Německo) a Huningue (Francie) nedaleko Basileje (Švýcarsko).

Další přispěvatelé: Pierre Ergo, Peter Fischer, Jean-Luc Janot, Eamon O'Hara.

Vydavatel: Ana-Paula Laissy, Evropská komise, GŘ pro regionální politiku
Tento časopis je tištěn v anglickém, francouzském a německém jazyce na recyklovaném papíře

Tématický svazek je dostupný ve 22 jazycích Evropské unie na:
http://ec.europa.eu/regional_policy/index_en.htm

Text této publikace není právně závazný.

Názory vyjádřené v této publikaci jsou názory autorů a nemusí nezbytně vyjadřovat stanovisko Evropské komise.

3	
8	
11	
12	
14	
15	
16	
17	
21	
21	

INTERREG, bezvýznamný nebo nepostradatelný?

Colin Wolfe⁽¹⁾

Jedte z Bruselu do Lucemburku a dál do Štrasburku a nikdo se nebude divit, že si myslíte, že v EU už neexistují hranice. Ale dokonce i tady, v srdci Evropy, zůstává úloha INTERREG životně důležitá pro překonávání vlivu hranic a pro dosažení správně fungujícího vnitřního trhu.

Rušná autobusová trať překračující hranice Belgie, Francie a Lucemburska.

Ne všechny hranice EU jsou bariérami. Jedte z Bruselu do Lucemburku a do Štrasburku a, kromě rozdílů v cenách paliva a ve změně barev dopravních značek, Evropa vypadá, jako by neměla překážky.

Ale dokonce i tady, v samém srdci EU, překážky přetrvávají. Nemocnice duplikují jedna druhou, policejní, záchranářské a ambulanční služby jedou až k hranicím, ale dál už ne. Záplava ohrožující váš sklep mohla začít jako bouřka v cizím říčním údolí. Podnikatelské a vědecké parky jsou stěží mezinárodními přeshraničními parky – spíš mezi sebou soutěží, než spolupracují. A přesto tyto hranice patří k těm nejvíce integrovaným v Evropě. Posuňme se na východ od Štrasburku na Rýně a dostaneme se k jiné velké evropské řece, k Dunaji. Zde jsou hranice ještě zřetelnější. Hasičské vozy zastaví na hranici, ale ne kvůli problémům s pojištěním, ale proto, že neexistuje most, který by umožnil jej přejít.

Evropská územní spolupráce

Jsou to právě tyto problémy, které EU brání pracovat optimálním způsobem. Zatímco regionální různorodost je nepochybně žádoucí charakteristikou EU, regionální nepropojenost je méně příjemnou vyhlídkou. Rozdíly v jízdních řádech stojí peníze, jestliže vás nechají sedět na pohraničním nástupišti, protože váš přípoj odjel pět minut před tím, než

jste přijeli. Ztratit se někde v důsledku rozlišnosti směrovek není dobrou cestou k mezinárodní důvěře.

EU INTERREG programy mají za cíl oslovit takovéto záležitosti. Přeshraniční verze (řada A) má za cíl individuální hranice nebo (jako je tomu okolo Lucemburku) místa, kde se spojuje několik hranic. Nadnárodní verze (řada B) se soustřeďuje na větší oblasti nebo mezinárodní regiony jako je Baltické moře nebo prostor Alp a zabývá se odpovídajícím způsobem většími problémy (znečištění moří, ustupující hranice sněhu). Meziregionální verze (řada C) spojuje všech 27 členských států EU plus Norsko a Švýcarsko. Jestliže se Evropané mají něco naučit jeden od druhého a jestliže nechceme pořád vynalézat kolo, pak řada C má co nabídnout.

Evropská územní spolupráce – základní údaje

- Jeden ze tří cílů Politiky soudržnosti EU (vedle „Sbližování“ a „Konkurenceschopnost“)
- Znáám jako „INTERREG“
- V současnosti ve 4. řadě programů
- Rozpočet 2007-2013 > 8,7 miliardy EUR (v současných cenách) (zvýšení z 5,5 miliardy EUR pro roky 2000-2006)
- Přibližně 70 programů v celé EU

(1) Vedoucí útvaru, Územní spolupráce, GR Regionální politiky, Evropská komise.

Budování nové cesty mezi Řeckem a Bulharskem.

INTERREG A – Přeshraniční spolupráce

Přeshraniční spolupráce je v podstatě o „vyplňování mezer“. Ať už jsou problémy při překračování hranic o infrastrukturu (stavění mostů), o trzích a službách (spojování univerzit s podnikáním a s klienty) nebo o kulturních nebo jazykových překážkách, cílem programu INTERREG A je oslovit tyto problémy. Dělá to prostřednictvím dohodnutých přeshraničních analýz a responsivních strategií, vyjádřených v jednom z 52 přeshraničních programů. Postihují široký rozsah oblastí, mezi které patří:

- Podpora podnikání, především rozvoj malého a středního podnikání, turistika, kultura a přeshraniční obchod;
- Zlepšení společného nakládání s přírodními zdroji;
- Podporování vazeb mezi městskými a vesnickými oblastmi;
- Zlepšení dostupnosti dopravních a komunikačních sítí;
- Rozvoj společného využívání infrastruktury;
- Práce v oblasti administrativy, zaměstnanosti a rovných příležitostí.

Přeshraniční spolupráce

- Známa jako INTERREG ŘADA A
- 52 programů
- >70% rozpočtu, tzn. 5,4 miliardy EUR

INTERREG B – Nadnárodní spolupráce

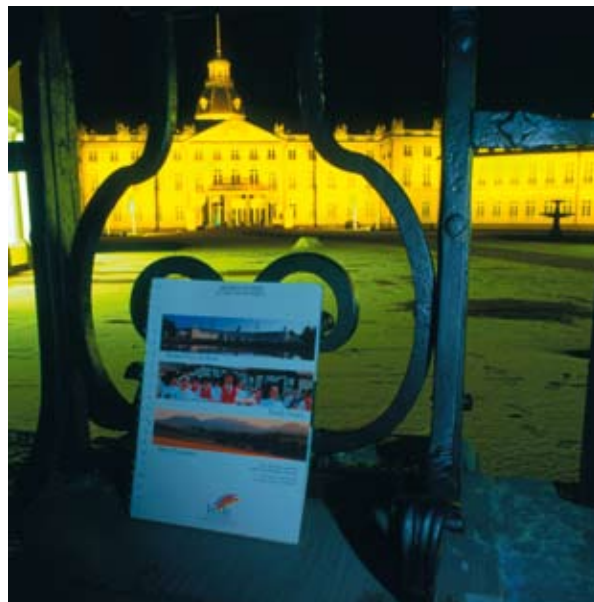
Nadnárodní spolupráce pracuje v širším měřítku. Rozvíjí spolupráci na úrovni pásem, v regionech zahrnujících několik zemí. Stejně jako Baltické moře a oblast Alp, které byly zmíněny dříve, další programy se týkají přímořských pásem jako je Severní moře, Středozemí nebo oblast Atlantiku, nebo velké regiony na pevnině jako je severozápadní Evropa nebo jihovýchodní Evropa. Tato širší spolupráce umožňuje rozvoj

odsouhlasených přístupů k záležitostem, které ovlivňují celá povodí řek nebo horské oblasti. Tyto programy přidávají další evropský rozměr regionálnímu rozvoji, postavenému na analýzách na evropské úrovni, které vedou k odsouhlaseným prioritám a ke koordinovanému strategickému zaměření. To umožňuje smysluplnou práci v oblastech jako jsou komunikační koridory, ochrana proti záplavám, mezinárodní obchod a propojení výzkumu a rozvoj životaschopných a udržitelných trhů. Kromě toho poskytuje odsouhlasený rámec pro další zdroje, od fondů s konvergenčními cíli až po finanční nástroje s pákovým efektem, které mají potenciál významného dopadu. Témata, která jsou tímto pokryta, zahrnují:

- Inovace, obzvláště sítě univerzit a výzkumných ústavů, malé a střední podnikání;
- Životní prostředí, obzvláště vodní zdroje, řeky, jezera, moře;
- Dostupnost, včetně telekomunikací, a obzvláště doplnění sítí;
- Udržitelný rozvoj měst, obzvláště polycentrický rozvoj.

Nadnárodní spolupráce

- Známa jako INTERREG ŘADA B
- Pásmo, velké mezinárodní regiony
- 13 programů: Severní moře, Baltické moře, Severní okraj, Středozemí, prostor Alp, jihozápadní Evropa, severozápadní Evropa, střední Evropa, oblast Atlantiku, jihovýchodní Evropa, Madeira-Azory-Kanárské ostrovy, Reunion, Karibik
- >25% rozpočtu, tzn. 1,8 miliardy EUR

Karlsruhe (Německo) má užitek z programu pro rozvoj přeshraniční turistiky, podporovaného programem INTERREG „PAMINA“.

INTERREG C – Mezuregionální spolupráce

Mezuregionální spolupráce působí na celoevropské úrovni, zahrnuje všech 27 členských států EU a ještě další. Buduje síť pro rozvoj osvědčených metod a napomáhá šíření poznatků a zkušeností úspěšných regionů. Poukazuje na to, co regiony dělají dobře, z čehož mají užitek ty regiony, které dosud investují. Klíčovou částí tohoto přístupu je iniciativa „Regiony pro

ekonomickou změnu”, která jde ještě o krok dál, než je sdílení dobrých myšlenek tím, že přivádí všechny ty, kteří vytvářejí politiku, k jednomu stolu. Také Evropská komise podporuje tuto iniciativu tím, že poskytuje specialisty a politickou zkušenost k tomu, aby „postavila na hlavní kolej” práce v oblastech, jako jsou informační společnost nebo nakládání se zdroji moře. Základní myšlenkou je zpracovat zkušenosti a obzvláště nové myšlenky tak, aby mohly být využity v co nejširším měřítku. Důraz je kladen na vazbu na programy sbližování a konkurence schopnosti tak, aby se myšlenky proměnily v investice. Takovými tématy jsou

- Inovace a znalostní ekonomika;
- Životní prostředí a ochrana před riziky.

Meziregionální spolupráce

- Známa jako INTERREG ŘADA C, INTERACT, URBACT, ESPON
- Zahrnuje celou EU, Norsko a Švýcarsko
- Rozpočet > 445 milionů EUR

Na závěr zbývá zdůraznit, že tyto programy územní spolupráce zdůrazňují evropský rozměr:

- INTERREG A přeshraničně „doplňuje mezery” a přispívá k odstraňování překážek na hranicích;
- INTERREG B nadnárodně „rozvíjí trans-evropská pásma”;
- INTERREG C meziregionálně „využívá znalosti z regionálního rozvoje” na evropské úrovni.

Údobí 2000-2006 ukázalo potřebu takovéhoho přístupu. Přestože podporu získalo 13 000 projektů, byla tím uspokojena pouze část požadavků. Pro 2007-2013 jsou očekávány větší, číselně, strategicky a ve smyslu dopadů. Toto nové plánovací období nám poskytuje příležitost učinit další krok vpřed tím, že opakovaně použijeme zkušenost řidiče z oblasti „Brusel-Lucemburk-Štrasburk” pro další oblasti územní spolupráce.

Středisko „Verein Frau und Arbeit” (Společnost Žena a práce) v Salzburku v Rakousku podporuje ženy, které otvírají svůj vlastní podnik.

Dvě desetiletí programu INTERREG

Evropská komise poskytla podporu pro regionální spolupráci poprvé v roce 1989, kdy bylo na 14 skupin projektů vyčleněno 21 milionů ECU na základě Článku 10 ERDF. Tyto projekty byly navrženy tak, aby se vypořádaly se strukturálními problémy rozvoje pohraničních oblastí.

V roce 1990, na základě zkušeností z těchto pilotních projektů, vytvořila komise iniciativu společenství INTERREG. **INTERREG I** (1990-1994), která byla zaměřena na přípravu pohraničních oblastí pro Společenství bez vnitřních hranic, se uskutečnila prostřednictvím 31 operačních programů a zahrnovala částku 1 082 milionů ECU. Ve stejném roce byl spuštěn doplněk programu INTERREG, iniciativa REGEN, jejímž cílem bylo doplnit některé chybějící články transevropské sítě pro dopravu a rozvod energie v oblastech Cíle 1.

INTERREG II (1994-1999), který kombinoval cíle INTERREG I a REGEN, se uskutečnil prostřednictvím 59 různých operačních programů. Měl celkový rozpočet 3 519 milionů ECU (v cenách roku 1996), který byl rozdělen do tří samostatných řad: INTERREG IIA (1994-1999) – přeshraniční spolupráce; INTERREG IIB (1994-1999) – dokončení energetických sítí; INTERREG IIC (1997-1999) – spolupráce v oblasti regionálního plánování, obzvláště v hospodaření s vodními zdroji.

INTERREG III (2000-2006) měl celkový rozpočet více jak 5 miliard EUR a rovněž sestával ze 3 samostatných řad: přeshraniční spolupráce (řada A, 53 programů), nadnárodní spolupráce (řada B, 13 programů), meziregionální spolupráce (řada C, 4 programy).

Pro období 2007-2013 se **INTERREG IV** stal třetím cílem Politiky soudržnosti EU: „Evropská územní spolupráce”. Pro tento cíl je vyčleněno 8,7 miliard EUR, které jsou opět rozděleny do tří řad: 6,44 miliard EUR pro přeshraniční, 1,83 miliardy EUR pro nadnárodní a 445 milionů pro meziregionální spolupráci.

Cooperation objective 2007-2013

Crossborder Cooperation

Crossborder cooperation regions

Structural Funds 2007 - 2013: Transnational Cooperation Areas

Non-EU cooperation areas are indicative only and subject to modification.

© EuroGeographics Association for the administrative boundaries (NUTS regions)
Other administrative boundaries: Global Administrative Unit Layers (GAUL), FAO

Evropské seskupení pro územní spolupráci

Skupinová diskuse na semináři INTERACT.

„Evropské seskupení pro územní spolupráci (EGTC)“ je novým právním nástrojem, který má za cíl podpořit a propagovat přeshraniční, nadnárodní a regionální spolupráci. Na rozdíl od struktury, které řídily tento

typ operací před rokem 2007, je EGTC právní subjekt se všemi přiřazenými pravomocemi a povinnostmi. Může tedy kupovat a prodávat zboží, stejně jako může zaměstnávat osoby. Dirk Peters, Právní referent v právním útvaru DG REGIO.

Otázka: Pane Petersi, vy jste se zúčastnil jednání o směrnici o Evropském seskupení pro územní spolupráci (EGTC)⁽¹⁾. Proč Komise tuto směrnici navrhla?

Odpověď: Zkušenosti komise s programy a projekty pro spolupráci sahají až k zahájení iniciativy společenství INTERREG v roce 1990. Během této doby různorodé právní a administrativní systémy představovaly skutečnou překážku pro hladký průběh těchto programů a projektů. V některých pohraničních oblastech bylo možné společně ustanovit právní subjekty na základě dvoustranných nebo trojstranných dohod pod hlavičkou „Evropské rámcové úmluvy o přeshraniční spolupráci“ Rady Evropy, která pochází z roku 1980, kdy byla podepsána v Madridu. Avšak dokonce ani v těchto souvislostech nebylo možné vyřešit všechny problémy ve vztahu k přeshraniční spolupráci. V mnoha dalších oblastech, obzvláště v nových členských státech, takové smlouvy neexistují. To je důvodem, proč komisař Barnier, který sám

(1) Směrnice (EC) č. 1082/2006 Evropského parlamentu a Rady z 5. července 2006 o Evropském seskupení pro územní spolupráci (EGTC), OJ L 210, 31.7.2006, str. 19.

Spolupráce při dárcovství orgánů mezi Dánskem a Švédskem.

pochází z pohraniční oblasti (Savojsko ve Francii), navrhl ve třetí Zprávě o ekonomické a sociální soudržnosti pro rok 2004 nový právní nástroj ve formě evropské struktury. Návrh směrnice pak vytvořil část legislativního balíku pro plánovací období 2007-2013 obnovené Politiky soudržnosti.

Otázka: Co je to Evropské seskupení pro územní spolupráci?

Odpověď: EGTC je nový právní nástroj, který je součástí komunitárního práva, ne práva mezinárodního, jako je Madridská rámcová úmluva. Stejně jako kterákoli jiná směrnice nevyžaduje ratifikaci nebo dvou-/vícestranné smlouvy, je ale závazná a přímo aplikovatelná ve všech členských státech. Tím sama tato směrnice umožňuje, aby regionální a místní orgány z různých členských států, stejně jako určitá společenství existující na základě občanského práva anebo sdružení všech těchto orgánů, mohly vytvořit společná seskupení se statutem právního subjektu tak, aby mohly provádět programy a projekty spolupráce.

Otázka: EGTC je lepším nástrojem pro řízení než jiné existující nástroje pod mezinárodní nebo národní legislativou, pro členské státy však bylo obtížné přijmout tento návrh. Proč tomu tak bylo?

Odpověď: Toto je velmi obtížné pochopit, když přijmete základní principy komunitárního práva: Jestliže může samosprávná obec členského státu vytvořit společný orgán se sousední samosprávnou obcí uvnitř téhož členského státu, který bude provozovat autobusovou linku nebo čističku odpadních vod, nebo jestli může region zřídit přírodní park nebo regionální rozvojovou agenturu společně se sousedním regionem v rámci jednoho členského státu, komunitární nařízení jim umožňuje dělat totéž přes hranice, uvnitř Unie. Je v tom prvek nediskriminace. Naneštěstí některé ústřední orgány stále považují spolupráci přes hranice jako vnější spolupráci, zatímco jde ve skutečnosti o vnitřní spolupráci uvnitř Unie, nebo, chcete-li uvnitř jednotného trhu.

Otázka: Odráží tato směrnice tak, jak byla nakonec jednohlasně odsouhlasená, poněkud opatrný přístup členských států?

Odpověď: Ano, odráží. Jen pro vysvětlení dvou nejozřejavějších bodů: původní návrh komise nepředpokládá, že samotné členské státy se mohou stát členy EGTC; rovněž tam nebyla žádná předběžná kontrolní procedura ústředními orgány. Co se týká prvního bodu, zjistili jsme, že bylo nezbytné přibírat k jednání ústřední orgány, protože kompetence jsou mezi členskými státy velmi nesymetrické. Na to, abyste dostali do souladu některé Länder kompetence v Německu, potřebujete ve Francii ústřední úroveň, protože regionální úřady ve Francii nemají stejné kompetence. Tato skutečnost má dokonce větší váhu pro menší členské státy bez regionální úrovně, kde některé kompetence musí být převzaty na národní úrovni. Co se týká druhého kontroverzního bodu, vyšlo najevo, že celá směrnice může být přijata jediné tehdy, když mají členské státy právo provádět předběžnou kontrolu. Musíme mít ale na mysli, že právo ustanovit EGTC, udělené směrnicí přímo regionálním a místním orgánům, znamená, že členské státy musí schválit účast v EGTC, protože musí být splněny některé podmínky. Článek 4 směrnice neříká, že členské státy mohou povolit spolupráci, jsou-li splněny jisté podmínky. Tady věnuje komise zvýšenou pozornost tomu, aby zajistila, že nařízení je prováděno správně a účinně.

Otázka: K této poslední stránce provádění nařízení: lidé hovoří o národních transpozičních pravidlech před tím, než je nařízení opravdu prováděno. Není toto nařízení ve skutečnosti směrnicí?

Odpověď: Během OPEN DAYS v říjnu 2007 bylo několik seminářů věnováno speciálně problematice EGTC. Ve skutečnosti došlo k tomu, že se seminářů chtělo zúčastnit mnohem více lidí z regionálních a národních úřadů, než pro kolik bylo místo. Mnoho z nich čeká na to, aby mohli ustanovit společná EGTC! Ano, někteří národní představitelé se snažili vysvětlit, proč neinformovali komisi o národních opatřeních (s konečným termínem 1. srpna 2007), která by zajistila účinnost nařízení s poukazem na to, že toto nařízení bylo pouze „předstíraným“ nařízením. Ve skutečnosti je EGTC nařízení v souladu s jinými nařízeními, která ustanovují právní subjektivitu v rámci komunitárního práva, jasně požadující, aby členské státy přijaly národní implementační pravidla jako jsou Evropské seskupení pro ekonomické zájmy, Evropská společnost a evropské společnosti. Dokonce i takové „normální“ nařízení, jako je obecné Nařízení o strukturálních fondech⁽²⁾, vyžaduje, v některých členských státech, parlamentární akt, který by stanovil příslušné úkoly na ústřední a regionální úrovni. Je zřejmé, že Komise zajistí, aby členské státy přijaly tato národní pravidla. Avšak ani bez těchto pravidel nemohou členské státy po 1. srpnu 2007 odeprít právo udělené tímto nařízením přímo jejich regionům ustanovit EGTC jenom

proto, že národní pravidla ještě nebyla stanovena. To je zcela odlišné od směrnice.

Otázka: Podíváme-li se na věc z více praktického hlediska – pro jaký druh spolupráce může být EGTC použito?

Odpověď: Můžeme rozlišit čtyři typy spolupráce, vyjmenované v nařízení: (1) pro provádění programů spolupráce, nebo (2) projektů spolufinancovaných Strukturálními fondy a Fondy soudržnosti; (3) pro provádění dalších specifických akcí územní spolupráce při, nebo (4) bez komunitárního spolufinancování. „Územní“ zahrnuje všechny druhy spolupráce: přeshraniční, nadnárodní nebo meziregionální. Aby mohlo provádět tyto úkoly, EGTC může vytvářet své vlastní struktury, mít vlastní prostředky a přijímat pracovníky.

Otázka: Můžete uvést některé příklady?

Odpověď: Pro první typ, některé programy z cílů Evropské územní spolupráce budou řízeny EGTC, které působí jako řídicí orgán programu (např. „Grande Région“ v okolí Lucemburku s partnerskými regiony v Belgii, Francii a Německu). Hlavní výhodou v tomto případě bude, že EGTC, se svojí vlastní právní subjektivitou, bude podepisovat smlouvy s hlavním příjemcem, bez ohledu, kde má hlavní partner sídlo. Projekty spolupráce (typ 2) mohou zahrnovat provozování přeshraniční přepravy nebo zdravotnické služby v rámci Programu cílů spolupráce nebo v rámci dvou „národních“ Konvergenčních programů. Jiné komunitární programy jako je 7. rámcový program pro výzkum a technický rozvoj nebo CIP (Rámcový program pro konkurenceschopnost a inovaci) mohou spolufinancovat projekty spolupráce předkládané subjekty ze dvou členských států (typ 3). Konečně čtvrtý typ může zahrnovat konkrétní programy bez komunitárního financování (nebo po něm) nebo více „vládní“ platformy, kterým by dodal stálou a legální strukturu pro euroregion zahrnující určité přeshraniční nebo nadnárodní oblasti.

Otázka: A na závěr, můžete říci něco o tom, jak ustanovit EGTC?

Odpověď: Budoucí členové EGTC musí navrhnout dohodu a statut, se kterými musí být seznámeny příslušné národní authority. Tyto mají tři měsíce na schválení účasti předpokládaných členů a musí zdůvodnit jakékoli výhrady. V den registrace nebo publikace získává EGTC právní subjektivitu. Komise spolupracuje těsně s Výborem pro regiony⁽³⁾ a s novým programem INTERACT⁽⁴⁾, aby podporovaly a poskytly radu těm regionům, které si přejí podniknout (abych citoval komisařku Hübnerovou), „radikální krok vpřed ve směru implementace možností přeshraniční spolupráce“ nabízených nařízením EGTC. Rád bych zakončil parafrázováním mota letošních OPEN DAYS: EGTC: „Dát věci do pohybu!“

(2) Směrnice (EC) č. 1083/2006, OJ L 210, 31.7.2006, str. 25.

(3) www.cor.europa.eu/en/activities/egtc_studies.htm

(4) www.interact-eu.net

„Od INTERREG IIIC k INTERREG IVC – další krok směrem k cílům Lisabonu a Gothenburgu“

Michel Lamblin, Ředitel programu INTERREG IVC

Nový program meziregionální spolupráce (zkráceně „Interreg IVC“), přijatý Evropskou komisí v září 2007, získá od Evropského fondu regionálního rozvoje pro období 2007-13

financování ve výši 321 milionů EUR a zahrnuje všech 27 členských států a rovněž Norsko a Švýcarsko, které poskytují své vlastní financování. Cílem programu je vytvořit systém pro výměnu zkušeností mezi regionálními a místními institucemi z různých zemí s řešením obvyklých problémů v oblastech jako jsou globalizace, demografické změny, dodávky energií a klimatické změny.

Současně s tím, jak se tento program rozbíhá, projekty programu INTERREG IIIC se blíží svému závěru. Tyto projekty zahrnují více jak 2 600 partnerů ve více jak 263 různých projektech při účasti regionů ze všech členských států EU. Téměř polovina těchto projektů se týká hospodářského rozvoje, vytváření pracovních míst, podnikání, informační společnosti a technického rozvoje. Bylo dosaženo významných výsledků, pokud jde o nalezení osvědčených metod, a co je ještě důležitější, přenesení těchto metod do regionů.

Jaká budoucnost nás tedy čeká pro následující rozpočtové období 2007-2013? Meziregionální spolupráce se bude dále rozvíjet v programu INTERREG IVC. Bude stavět na úspěších programu IIIC, přičemž některé jeho prvky zůstanou zachovány a současně budou zavedeny nové priority a přístupy.

INTERREG projekt „ChangeLAB“ má za cíl povzbudit způsoby spotřeby, které jsou šetrné k životnímu prostředí, aniž by snižovaly kvalitu života a rozvoj.

Vítám toto pokračování meziregionální spolupráce. Je důležité, aby regionální a místní úřady byly schopné pokračovat ve společné práci a mít užitek ze zkušeností jednoho či druhého. To ukazuje na to, že Evropská komise a členské země poznávají, že meziregionální spolupráce skutečně pomáhá zlepšovat regionální politiku. To je obzvláště důležité, protože regiony – při

správné pomoci – mohou udělat mnoho, čím přispějí k cílům Lisabonu a Gothenburgu.

Cíle Lisabonu a Gothenburgu: centrální pilíře programu INTERREG IVC.

Nazývané tak poté, co se v nich konaly evropské rady v roce 2000 a 2001, Lisabon a Gothenburg vytvářejí širokou strategii pro zvýšení konkurenceschopnosti EU a dosažení udržitelného růstu. Při soustředění na směr ekonomický (Lisabon) a směr ochrany životního prostředí (Gothenburg), regiony byly označeny za klíčové partnery při uskutečňování těchto cílů.

Další projekty se proto soustředí na dvě priority: Inovace a znalostní ekonomika a Životní prostředí a předcházení rizikům. V rámci těchto dvou priorit bylo stanoveno devět podtémat s přibližně 55% z rozpočtu ve výši 321 milionů EUR přiřazených tématům s prioritou 1 (ekonomickou) a s 39% pro prioritu 2 (životní prostředí), přičemž 6% z rozpočtu bylo vyčleněno na technickou podporu programů. V současné době se asi 75% programů INTERREG IIIC věnuje těmto prioritám.

Na rozdíl od programu INTERREG IIIC, který byl rozdělen do čtyř administrativních regionů, INTERREG IVC má jeden řídicí orgán (Région Nord-Pas de Calais) a Spojený sekretariát se sídlem v Lille ve Francii. Čtyři Informační střediska jsou rozmístěna po celé Evropě – v Rostoku (Německo), Katowice (Polsko), Valencia (Španělsko) a v místě sekretariátu v Lille – jako kontaktní místa pro projekty a regiony.

Do programu INTERREG IVC je možno vstupovat dvěma způsoby: projekty „Regionální iniciativa“, které se zaměřují na výměnu zkušeností a přenos osvědčených metod a projekty „Kapitalizace“, které zahrnují projekty Fast Track, snažící se optimalizovat přenos výsledků a osvědčených metod do hlavních projektů.

Zájem o program INTERREG IVC je již nyní velmi vysoký a Spojený technický sekretariát může žadatelům pomoci několika různými způsoby – Často kladené otázky, Základní semináře pro žadatele a Individuální konzultace. Všechny informace jsou dostupné ke stažení na webové stránce INTERREG IVC.

INTERREG IVC

Hlavní činnost: Meziregionální spolupráce

Příspěvek EU(ERDF): 321 000 000 EUR

Zúčastněné země: 27 členských států EU, Norsko a Švýcarsko

Řídicí úřad: Nord-Pas de Calais Region (Francie)

Kontakt: info@interreg4c.net (<http://www.interreg4c.net>)

„Od URBACT I k URBACT II: nová éra ve spolupráci měst a ve výměně“

Anne-Laure Guignard, vedoucí útvaru pro styk s veřejností programu URBACT

URBACT byl vytvořen Evropskou komisí a 14 členskými státy za účelem rozvoje nadnárodní výměny zkušeností mezi městy, které se podílely na programech URBAN I a II. Od 1. května 2004 se mohou všechna města v nových členských státech podílet na této iniciativě, jejímž cílem je popsat naučené a rozšiřovat toto poznání do všech evropských měst.

URBACT I 2002-2006: laboratoř pro neprobádaná území

URBACT I v sobě zahrnoval účast 230 měst, z nichž třetina byla z nových členských států. Tento program se soustředil na vytvoření a podporu tématických okruhů a pracovních skupin, které se zabývaly záležitostmi souvisejícími s oživením měst, místním rozvojem, občanstvím a problematikou mládeže.

- **20 tématických okruhů:** vytvořených pro specifická témata městské politiky s důrazem na integrovaný přístup, přičemž každé téma mělo svůj přístup, klíčové otázky a praktické projekty.

- **8 tématických pracovních skupin:** po dobu 18 měsíců tyto pracovní skupiny svedly dohromady praktiky ze života, odborníky a výzkumníky tak, aby se zabývali přesným tématem s konkrétním vztahem k evropským městům a k prioritám Společenství.
- **přenos vědomostí (např. podpora iniciativy měst):** zaměřený především pro nové členské státy, který by poskytl zúčastněným městům podporu ve věcech dovedností a znalostí poskytovaných experty se zkušeností v integrované městské politice při definování a rozvoji integrovaných městských strategií (zúčastnilo se 43 měst z 8 různých zemí).
- **kapitalizační nástroje.** Kapitalizace se spoléhá na určité nástroje a zdroje, které jsou dostupné pro místní účastníky: tématické složky na webových stránkách, pracovní skupiny jdoucí napříč různými tématy, tématické konference.

Trh URBAN II v Dortmundu-Nordstadtu v Německu.

URBACT II 2007-2013: nová výzva

Nový pracovní program byl přijat 2. října 2007 a URBACT II byl oficiálně zahájen v listopadu na berlínské konferenci. Priority nového programu jsou v souladu s cíly Lisabonu a Gothenburgu v oblasti udržitelného rozvoje měst a s novou iniciativou komise Regiony pro hospodářskou změnu.

Byly definovány dvě tematické priority:

Priorita 1: Města, motory růstu a tvorby pracovních míst

- Podpora podnikání
- Zlepšování inovace a znalostní ekonomika
- Zaměstnanost a lidský kapitál

Priorita 2: Přitažlivá a soudržná města

- Integrovaný rozvoj zanedbaných oblastí a oblastí s rizikem zanedbání
- Sociální integrace
- Rozvoj měst

Program URBACT II má širší přístup než URBACT I. Je otevřený pro všechna města z EU, Norska a Švýcarska, stejně jako pro regionální orgány a univerzity.

Aby se zvětšil dopad a schopnost výměn působit jako příklad, každé partnerské město se zavazuje k vypracování **místního akčního plánu**, vycházejícího z **Místní podpůrné skupiny**. Na činnostech se tematické okruhy a pracovní skupiny podílejí spolu s co největším počtem **Řídících orgánů** Operačních programů. V současné době se otvírá nabídka pro tvorbu tematických skupin a pracovních skupin.

Budou rovněž vytvořena tematická centra, která zajistí, aby programy skutečně kapitalizovaly dostupné informace. Budou ustaveny národní informační místa a v různých členských státech budou uspořádány regionální konference, které zajistí přenos informací mezi programem URBACT II a místními účastníky.

URBACT II

Hlavní činnost: nadnárodní výměna v oblasti integrovaného rozvoje měst

Příspěvek EU ERDF: 53 319 170 EUR

Zúčastněné země: 27 členských států EU, Norsko a Švýcarsko

Řídící orgán: Francouzské ministerstvo pro městskou politiku

Kontakt: www.urbact.eu

URBAN obnova ve Vidni, Rakousko.

„INTERACT: podpora dobrého vedení v programech spolupráce“

Sarah Hayes, vedoucí Řídícího orgánu programu INTERACT

Program INTERACT (*INTERREG Animation, Cooperation and Transfer*) (oživení, spolupráce a přenos informací) se zaměřuje na instituce a spoluvlastníky

zodpovědné za řízení a provádění programů evropské územní spolupráce. INTERACT poskytuje podporu a poradenství během celého cyklu programu s cílem podpořit dobré vedení.

INTERACT se soustřeďuje na techniky řízení, ale také na záležitosti ve vztahu ke strategické orientaci a k institucionálním a tématickým okruhům. Tím, že nepřetržitě vyhledává hledisko uživatelů a zapojuje je co největší měrou do provádění programu, program INTERACT vytváří a posiluje cyklů výměna – učení se jeden od druhého tak, aby byla posílena územní spolupráce.

V novém programovém období 2007-2013 musí všechny programy evropské územní spolupráce čelit novým výzvám a přizpůsobit se rostoucí úloze národní legislativy. Programy se také musí více soustředit na agendu Lisabonu a Gothenburgu. Některá území spolupráce čelí další výzvě v podobě práce s kandidátskými a potenciálně kandidátskými zeměmi a rovněž s novými členskými státy.

INTERACT seminář v Budapešti v Maďarsku.

Jak nové, tak zkušené instituce budou muset hledat novátorské způsoby, jak zlepšit svůj výkon a vypracovat programy, které se lépe s těmito výzvami vypořádají. INTERACT bude pokračovat v nabídce produktů a služeb tak, aby pomáhal institucím a

spoluvlastníkům, kteří se zúčastní tohoto procesu. Třemi hlavními cíly programu INTERACT jsou:

- přispívat k větší účinnosti řídicích činností programu;
- zvětšovat účinnost provádění programu;
- podpořit výměnu know-how a výměnu znalostí mezi jednotlivými programy a kmenovými programy.

Aby toho bylo dosaženo, INTERACT bude mít nový, regionálně zaměřený přístup, který bude oslovovat programy prostřednictvím sekretariátu programu INTERACT ve Vídni a čtyř kontaktních míst programu INTERACT umístěných ve Valencii (Španělsko), Viborg (Dánsko), Vídeň (Rakousko) a Turku (Finsko), které budou sloužit regionálním skupinám přeshraničních a nadnárodních programů.

Stěžejní témata, řešená programem INTERACT, zahrnují: programové a finanční řízení; řízení a podpora projektu; kapitalizace programu INTERREG; strategické plánování programu; audit a kontrola; sledování a vyhodnocování; komunikace; a externí spolupráce.

V průběhu prvního programu INTERACT byla vyvinuta celá škála produktů a služeb a nový program je využit pro nové programové období. Prostřednictvím seminářů, konferencí, poradenských služeb, příruček a online nástrojů se bude INTERACT snažit usnadnit a zjednodušit každodenní řídicí činnost programů evropské územní spolupráce.

Více informací a nadcházející události:

www.interact-eu.net

INTERACT II

Hlavní činnost: Informace o evropské územní spolupráci.

Příspěvek EU (ERDF): 34 033 512 EUR

Zúčastněné země: 27 členských států EU, Norsko, Švýcarsko a sousedící země

Řídící orgán: Federální kancléřství Rakouska

Kontakt:

interact@interact-eu.net (www.interact-eu.net)

„ESPON: porozumění územnímu rozvoji v Evropě“

Peter Mehlbye, ředitel koordinačního útvaru ESPON

Spuštěna v roce 2002, the „European Spatial Planning Observation Network“ (ESPON) (Evropská pozorovací síť pro územní plánování) je program začleněný do Strukturálních fondů se

speciálním úkolem studovat dynamiku uvnitř evropského území. Soustřeďuje se na územní struktury, trendy, perspektivy a dopady politiky EU uvnitř Evropské unie. Porovnatelné informace o regionech a městech Evropy jsou poskytovány pro podporu politiky rozvoje, růstu a tvorby pracovních míst.

Aby získal údaje a znalosti o různorodosti uvnitř Evropy, první program ESPON realizoval řadu projektů aplikovaného výzkumu a studií. Uskutečnil 34 projektů aplikovaného výzkumu ve spolupráci s nadnárodními skupinami sdruženými okolo těchto projektů. Zúčastnilo se více jak 130 rozličných evropských institucí a 600 výzkumníků, čímž ustanovil evropskou vědeckou komunitu v oblasti územního rozvoje v Evropě.

Během krátké doby vybudoval program ESPON podstatnou znalost o trendech územního rozvoje, o dopadu politiky EU, a rovněž příležitostech rozvoje a o rozvojových trendech na evropském území. Výsledky programu ESPON byly dány k dispozici zákonodárcům, spoluvlastníkům a dalším, kteří mají zájem o územní rozvoj v Evropě. Údaje, ukazatele a mapy jsou dostupné také prostřednictvím webové stránky ESPON a v mnoha publikacích.

Závěry programu ESPON byly použity v politických dokumentech, především na evropské úrovni, a jsou stále více využívány pro národní a regionální rozvojové strategie. Prokázalo se, že jsou užitečné také pro aktivity nadnárodní a přeshraniční spolupráce. Je stále více uznáváno, že rozvahy o rozvoji pro regiony, města a větší území vyžadují evropskou perspektivu.

Nový program ESPON 2013

Program ESPON 2013, který má začít v lednu 2008, zajistí jak kontinuitu, tak nový novátorský přístup ve stabilizaci evropské hodnotící sítě pro územní rozvoj.

Jeho posláním je rozvoj politiky se vztahem k územní soudržnosti a k harmonickému rozvoji evropského území. Bude analyzováno několik témat z oblasti sociálně-ekonomické, životního prostředí a kultury.

O těchto tématech bude rozhodnuto zákonodárci a porovnatelné informace, závěry a scénáře budou k dispozici během následujících 7 let, čímž budou podporovat integrovanější analýzu rozvoje regionů, měst a větších území. To podpoří mobilizaci územního kapitálu a nedostatečně využívaného potenciálu a tím přispívá ke zlepšení evropské konkurenceschopnosti, evropské územní soudržnosti a spolupráce.

Cílená analýza v oblasti partnerství regionů a měst

Jednou z novinek programu ESPON 2013 je zavádění cílených analýz na základě požadavků uživatelů. Tento přístup podporuje intenzivnější využívání výsledků spolupráce rozdílných skupin spoluvlastníků. Cílem je zlepšit pochopení větších územních souvislostí, provést srovnání s ostatními územími, regiony a městy a vytvořit novou dynamiku rozvoje tím, že přidáme k rozvahám evropský rozměr a porozumění.

Více informací a nadcházející události:

[www.http://www.espon.eu/](http://www.espon.eu/)

Program ESPON 2013

Hlavní činnost: Sledování evropského prostorového plánování

Příspěvek EU (ERDF): 47 000 000 EUR

Zúčastněné země: 27 členských států EU, Island, Lichtenštejnsko, Norsko a Švýcarsko

Řídící orgán: Lucemburské ministerstvo pro vnitřní a územní rozvoj

Kontakt: info@espon.eu (<http://www.espon.eu/>)

Významné nové poznatky o trendech v územním plánování.

INTERREG IVA EMS-DOLLART-REGION

Y4I – Podporování mladých inovátorů

Celková cena: 679 490 EUR
Příspěvek EU: 412 665 EUR

„Youth for Innovation (Y4I)“ (mladí pro inovaci) je pilotní projekt pro výcvik mladých lidí ve všech aspektech inovace. Cílem je zvýšení novátorské schopnosti zúčastněných regionů, poskytnout SME zkušené pracovníky a zvýšit jejich povědomí o pravidlech výzkumu na úrovni EU. Během pilotní fáze (říjen 2005 – červen 2007) byl Y4I realizován regionem Weser-Ems (D) ve spolupráci s Andaluzií (E), Lubelskie (PL), Severní Karií (FIN), Jihočeským regionem (GR) a Horním Rakouskem (A). Projekt byl financován v rámci operace INTERREG IIIC „Změna na hranicích“. Aktivita projektu zahrnovaly úvod do průběhu inovací ve 23 pilotních školách a univerzitách v šesti regionech. Výsledkem bylo, že „mladí vědci“ vyvinuli 52 výzkumných miniprojektů v praktických záležitostech společných přeshraničním oblastem. Y4I bude pokračovat jako přeshraniční projekt mezi Holandskem a Německem a bude financován regionem Ems Dollart (INTERREG IVA).“

Daniel Kipp, ředitel projektu, Europe Direct Oldenburg
 c/o Dieter Meyer Consulting GmbH
kipp@eurooffice.de
www.y4i.net

INTERREG IIIA OBERHEIN-MITTE-SÜD

„Most tří zemí“ pro pěší a pro cyklisty

Celková cena: 8 259 863 EUR
Příspěvek EU: 1 680 000 EUR

„Konstrukce 'Mostu tří zemí' spojila obce Weil am Rhein v Německu a Huningue ve Francii, které leží na protilehlých březích Rýna, nedaleko Basileje ve Švýcarsku; odtud pochází název mostu. S rozpětím 248 m to je nejdelší samonosný most pro pěší a pro cyklisty na světě. Oficiálně byl otevřen 30. března 2007. Místní lidé z obou stran Rýna oslavili otevření dvoudenní celoměstskou oslavou na konci června. Pro tato přeshraniční společenství se most stal symbolem francouzsko-německého přátelství, turistickou atrakcí a, díky svému tvaru, který připomíná duhu, symbolem míru.“

Wolfgang Dietz, starosta města Weil am Rhein.
Roland Igersheim, předseda Communauté de Communes des Trois Frontières.
stadt@weil-am-rhein.de

INTERREG IIIA WALES/IRSKO

Celtic Enterprises: podnikání ve vzdělávání

Celková cena: 1 305 549 EUR
Příspěvek EU: 962 765 EUR

„Celtic Enterprises podporovaly podnikání ve školách v západním Walesu a v jihovýchodním Irsku poskytováním zkušenosti ze skutečného podnikání. Tým sestavený až z pěti studentů se účastnily zahájení a běhu 'skutečných podniků' po dobu až 6 měsíců, čímž získali zkušenosti s dovednostmi požadovanými pro řízení společnosti. Úspěšné podniky soutěžily ve výroční soutěži Wales/Irsko a rovněž podnikly výměnné obchodní návštěvy. Studenti ze všech škol byli v kontaktu různými způsoby, včetně videokonference. Rovněž učitelé získávali zkušenosti ve výuce podnikání prostřednictvím na míru šitého programu. Poradci pro výběr povolání nyní zahrnují do svých poradenských programů i podnikání a projekt položil základy pro koordinovaný program pro výuku podnikání pro všechny věkové kategorie ve školách a na univerzitách. Partneři nyní plánují přenést tento vysoce úspěšný přeshraniční projekt do dalších zemí EU prostřednictvím Interreg IVA a Interreg IVC.“

Philip Drakeford, ředitel odboru vzdělávání, Careers Wales West
philipdrakeford@cwwest.co.uk

INTERREG IIIA LITVA/POLSKO

VIDEOM: přeshraniční filmová škola

Celková cena: 69 160 EUR
Příspěvek EU: 51 870 EUR

„Projekt VIDEOCOM poskytuje výuku a vybavení pro studenty a zaměstnance na univerzitách v Gdaňsku, Klajpedě a v Olštýně. Celkem 36 účastníků získá zkušenosti, nezbytné pro výrobu filmů. Naučí se, jak napsat scénář a jak natočit film a jak sestříhat natočený materiál. Výsledkem této výuky bude, že získají lepší pochopení způsobu, jak se dělá film, což je povzbudí k tomu, aby použili toto médium pro propagaci svých univerzit, měst a regionů. V průběhu projektu budou natočeny čtyři filmy: 'Lidé vědy', 'Problémy a perspektivy rozvoje malých podniků', 'Ekologické zdroje energie' a 'Agroturistické farmy'.“

Jerzy Olak, koordinátor projektu, Univerzita Warmie a Mazurska v Olštýně
jerzy.olak@uwm.edu.pl

Francouzsko-belgická územní spolupráce

Vymazání hranic

Stovky partnerství ve zdravotnictví, kultuře, technice, životním prostředí, občanství a v dalších. Od PACTE po INTERREG IV, francouzsko-belgické přeshraniční spolupráci se opravdu daří velmi dobře.

Kulturní turistika přístupná pro každého je prioritou pro "Síť opevněných měst".

„Byla to opravdu těžká práce!” zvolal Henri Lewalle, člověk zodpovědný za evropské záležitosti v Alliance nationale des Mutualités chrétiennes (Národní spojení křesťanských pojišťovacích společností), největší belgické zdravotnické pojišťovací organizace. „Zdravotní péče je velmi složitá a vysoce zpolitizovaná sféra,” vysvětluje. „Je to také velmi rozvinutý sektor, zaměstnávající velmi kvalifikované lidi. Dosáhnout v této oblasti shody může být někdy velmi těžký boj, ale výsledek stojí za to.”

Henri Lewalle by mohl mluvit pořád o francouzsko-belgické přeshraniční zdravotní péči, což je projekt, který koordinoval po dobu přibližně 15 let. „Nechci se vychloubat, ale jsme mezi nejvyvinutějšími v Evropě. Všechno to začalo v roce 1990 s projektem PACTE mezi Hainaut, Nord-Pas-de-Calais a Picardie a prvním stádiem INTERREG. My a naši francouzští přátelé jsme se dali dohromady a ptali jsme se sami sebe a jeden druhého: 'Co bychom mohli dělat společně?' Zpočátku jsme si mysleli, že zdravotnictví pro to nebude vhodný sektor, protože je to v zodpovědnosti jednotlivých členských států. Pak jsme se ale na celou záležitost podívali perspektivou přeshraničního projektu a stanovili si sami pro sebe cíl, který by zajistil, že přeshraniční populace se bude těšit stejným zdravotnickým výhodám jako příhraniční dělníci.”

Projekt „Mabiolac” má za cíl vyrábět nové v přírodě rozložitelné materiály z kyseliny mléčné.

Francouzsko-belgická zdravotní observatoř

Francouzsko-belgická zdravotní observatoř byla prvním projektem spolupráce v oblasti péče o zdraví a její náplní bylo provádět studie o poskytování péče o zdraví ve Francii a Belgii. Ale v roce 1992, z popudu profesora Moutona, mezinárodního specialistu na infekční choroby jako jsou AIDS a SARS, byl zahájen

projekt spolupráce mezi nemocnicemi Tourcoing a Mouscron; tyto nemocnice jsou od sebe vzdáleny pouze několik set metrů, jsou ale „odděleny“ hranicí. Součástí projektu bylo umožnit lidem žijícím v blízkosti hranice využívat zkušeností obou těchto zařízení v jejich různých specializacích: AIDS v Tourcoing a chronická selhání ledvin v Mouscron. V roce 1992 byla podepsána první dohoda programu INTERREG mezi těmito dvěma zařízeními a dohoda dodnes platí: Mouscron poskytuje hemodialýzu pro 300 belgických a francouzských pacientů ročně, zatímco Tourcoing léčí 800 pacientů s diagnózou AIDS. Další dohody se budou týkat jiných onemocnění v jiných přeshraničních regionech. „*Jakákoli dohoda, kterou uzavřeme, znamená úspory z velkého rozsahu provozu díky vzájemně se doplňující povaze naší práce. Spolu s tím zůstávají být zisková drahá zařízení a existuje i blízká spolupráce zdravotnických dodavatelů,*“ zdůrazňuje Henri Lewalle. „*Chtěli jsme stavět na tomto partnerství pomocí INTERREG II. V roce 1999 jsme vytvořili francouzsko-belgickou zdravotní observatoř, což je federace všech spoluvlastníků v tomto sektoru (takových jako například francouzské pojišťovací fondy, belgické pojišťovací společnosti a sdružení lékařů) v této přeshraniční oblasti – jedná se celkem o 55 členských institucí.*“

Observatoř se stala 'Evropským seskupením pro hospodářské zájmy' (EEIG) v rámci INTERREG III v roce 2002. Tento právní základ usnadnil uzavření francouzsko-belgické rámcové dohody o přeshraniční spolupráci v péči o zdraví, jedné z prvních svého druhu v Evropě, dne 30. září 2005. „*To je fantastické, že projekt INTERREG vedl k dohodě mezi státy. A co víc, byl to pouze začátek...*“

Observatoř otevřela dveře dalším větším projektům spolupráce jako je TRANSCARDS, který umožňuje 50 000 obyvatel Thiérache, což je vesnická oblast na obou stranách francouzsko-belgické hranice, získat lékařskou péči v sedmi francouzských a belgických nemocnicích bez ohledu na jejich státní příslušnost. Tento projekt byl inspirací pro zavedení 'organizovaných zón pro přeshraniční péči o zdraví' (ZOAST), které umožňují obyvatelům pohraničních oblastí získat ambulantní a nemocniční péči na obou stranách hranice. Pacienti k tomu nepotřebují předběžný lékařský souhlas a může jim být poskytnuto ošetření jednoduše na základě prokázání se průkazem pojištěnce, protože počítačový program zajišťuje vzájemnou kompatibilitu zařízení pro čtení karet jak pro SIS (Belgie), tak pro Vitale (Francie). V současné době jsou aktivní dva programy ZOAST. ZOAST pro pohraniční region mezi Valonií a okrajem francouzských Arden, který pokrývá území, na kterém je pro jeho obyvatele snazší přístup k zahraniční zdravotní péči než ke zdravotní péči jejich vlastní země – tak například pacienti ve francouzských distriktech Givet a Fumay mohou být ošetřeni v Dinantu v Belgii za stejných podmínek jako ve Francii. Toto schéma je přínosem pro 180 000 lidí. Další ZOAST pokrývá městské oblasti Mouscron, Tourcoing, Roubaix a Wattrelos. To zahrnuje čtyři nemocnice a asi 300 000 lidí.

„*Během času a v průběhu různých stádií programu INTERREG jsme přešli od sjednávání dohod na léčení určitých chorob (AIDS, selhání ledvin, atd.) k vytvoření struktury pro přístup k organizované zdravotní péči (např. TRANSCARDS, ZOAST, záchranná zdravotnická služba). Naší snahou nyní je vybudovat plnohodnotnou zdravotní péči pro každého, kdo žije v tomto regionu. Díky programu INTERREG a Evropskému právu, které toho pro podporu takovýchto dohod dělá hodně, je toto naprosto realistický cíl.*“

„Mini-Ulsines“, přeshraniční výtvarný program.

Léčíme staré rány minulosti

Vymazávání hranic také znamená soustředit se na nejlepší odkazy toho, co bývalo často bouřlivou minulostí, jak ukazují mnohé pozůstatky pevností a jiných opevněných míst. V této souvislosti 'Síť opevněných měst' – se značnou podporou od programu INTERREG – přeměnila dřívější zónu konfliktů na místa setkávání.

„*Původně,*“ říká Solange Leclercq, koordinátor pro pobřeží Nord-Pas-de-Calais (Francie), „*místní spoluvlastníci v Gravelines chtěli získávat kapitál z bohaté minulosti opevnění tím, že vytvoří spojení s dalšími opevněnými městy v sousedních regionech Belgie a Spojeného království, především v západních Flandrech a v Kentu.*“ Tato snaha vedla v roce 1996 k vytvoření projektu INTERREG II, který byl rozšířen mezi roky 2000 a 2006 projektem INTERREG III a je řízen třemi partnery: Provincii Západní Flandry (vedoucí projektu), Syndicat mixte de la Côte d'Opale ve Francii a Radou hrabství Kent. Zpočátku bylo do projektu začleněno 17 míst. Do roku 2007 jich bylo 25. Aktivita prováděná pod hlavičkou tohoto projektu kombinují společné přeshraniční podniky a specifické iniciativy začleněných míst, přičemž všechny se snaží dosáhnout cílů tohoto schématu. „*Jak půjčky z programu INTERREG, tak zúčastnění lidé jsou stejnou měrou rozhodujícím faktorem tohoto projektu: bez půjčky by projekt stále existoval, ale nemohl by tak mnoho dosáhnout.*“ Spolupráce mezi zeměmi nebyla jedinou výzvou: „*Zde ve Francii byl užitek z programu INTERREG také v tom, že pomohl městům a dokonce i některým pracovištím uvnitř téže vládní organizace lépe spolupracovat.*“

Jedním z hlavních cílů projektu INTERREG III (přibližně 11 218 000 EUR, z nichž 3 404 000 EUR pochází z ERDF) byla podpora využívání nových technologií. Různé systémy elektronických průvodců byly testovány v pilotních městech ve třech regionech a nakonec byl vybrán systém – nejprve testovaný v Menen ve Flandrech – založený na mobilních telefonech. Byly vytvořeny prohlídky s elektronickými průvodci a webová stránka (www.fortifications.org), které doplňují tištěné průvodce pro každý jazyk, trojjazyčné letáky a celou škálu tištěných materiálů. Další prioritou je poskytnout přístup tak širokému spektru lidí, jak je jen možné, zvláště pro tělesně postižené: „*To byla ta skrytá část ležebce, nesmírně těžký úkol*

3 otázky pro Jean-Pierra Robbeetse,

hlavního inspektora
z odboru mezinárodních vztahů
valonského regionu

- **Jak byste hodnotil téměř dvě desetiletí přeshraniční spolupráce mezi Belgií a Francií?**

Jsem velmi potěšen, protože to bylo velmi vzrušující a různá stadia INTERREG, kterých jsme se zúčastnili, fungovala velmi dobře. Tak například, z administrativního hlediska, jsme nikdy nemuseli použít pravidla automatického zrušení závazku. A co je nejdůležitější, uskutečnilo se obrovské množství projektů ve všech oblastech. Mnoho z nich vzniklo z dlouhodobých aktivit a přátelství. Je ale samozřejmě, že uvnitř přeshraničního regionu jsou oblasti, které jsou spolupráci více otevřené než jiné.

- **Je spolupráce zdrojem inovací?**

Inovace je pro pokrok to nejdůležitější: odstraňování hranic je inovací samo o sobě! Přeshraniční iniciativy jako jsou technické výměny, spojené turistické kanceláře, přístup ke zdravotnické péči a přeshraniční veřejná doprava jsou rovněž novátorskými myšlenkami.

- **Jaký, myslíte, je předpis pro úspěšnou spolupráci?**

Především musíte mít určitý stav mysli: musíte chtít uspět společně. Politici musí být v projektu angažováni. Musíte být také velmi dobře obeznámeni s administrativními postupy partnera. A na závěr musíte být transparentní a zaujmout občany. Ne proto, že je to pěkné gesto, ale proto, aby občané přijali projekty za vlastní, a současně jim ukázat, že Evropa je aktivní i na místní úrovni.

(1) Povinnost vrátit komisi jakékoli zapůjčené prostředky, které nebyly využity do dvou let od doby, kdy byly přiděleny.

s výsledky stěží viditelnými. V těchto záležitostech nebyly žádné evropské standardy a museli jsme vytvořit společná kritéria. Abychom toho dosáhli, provedli jsme audit na přístupnost pro každé členské město, vytvořili jsme spoje mezi různými organizačními útvary a spolupracovali jsme s organizacemi, které se zabývají problematikou postižení."

V závěru programu na soustředění došlo na vzdělávací iniciativy, kde hnací silou byla flámská asociace 'Horizon Educatief'. I toto stádium mělo své výzvy, které vycházely z vysoce centralizované povahy francouzského vzdělávání a ze skutečnosti, že to není provincie, ale region, který je ve Flandrech zodpovědný za vzdělávání. Ani toto nebylo bez velkého úspěchu, jako byl například Den evropského kulturního dědictví mladých lidí ve Francii, který měl vazbu na program Dnů evropského kulturního dědictví. V roce 2007 se uskutečnil Pátý Den evropského kulturního dědictví mladých lidí a během 5 let od jeho založení mělo z tohoto programu užitek 32 550 dětí. Tato iniciativa také existuje v Ostende ve Flandrech, kde ve skutečnosti předcházela této síti.

Z hlediska zaměstnanosti stojí za zmínku úloha 'integrujících dílen'. Toto schéma znamená, že mladí lidé budou zaměstnáni při obnově pevností a získají osvědčení o zkušenostech s restaurátorskými pracemi, což je oblast, ve které jsou pracovníci velmi drazí. Měli bychom také hovořit o vysoké úrovni vědecké spolupráce mezi těmito třemi regiony – má využití jak v restaurátorských pracích, tak v popularizaci. Avšak Solange Leclercq tvrdí, že nejdůležitějším faktorem, který je třeba vzít v úvahu, je „samotné množství času a zdrojů potřebných pro koordinaci.“ To potvrzuje i jeho flámská partnerka, Sophie Muylleert, která zdůrazňuje kvalitu tohoto partnerství: „Máme zdatný tým na přeshraniční úrovni. Scházíme se každé dva měsíce a nemáme žádné skutečné jazykové problémy ani problémy s tím, jak rozdělit fondy. V tomto ohledu jsme vycházeli vždycky dobře."

Pro období 2007-2013 se všechno mění: dlouhotrvající projekt Síť opevněných měst přinesl ovoce a zúčastnění partneři nemají v úmyslu v něm formálně pokračovat. Místo toho plánují odstoupit od opevnění a přesunout se do jiných oblastí. Zúčastněná města se mohou zajímat o to, jak se rozvinuly další projekty, ať už jsou spojeny s nadnárodní spoluprací (INTERREG III B) jako je „Septentrion: od opevněného města k udržitelnému městu“ a „Překračování linií“ nebo s meziregionální spoluprací (INTERREG III C).

MAC's a MAM

Hornu, v belgické provincii Hainaut, není opevněné město, ale je místem mimořádně důležité stavby postavené mezi 1810 až 1830: Grand-Hornu, jedinečného příkladu funkcionalistického urbanizmu z počátku industriální éry. Areál, postavený v neoklasicistním stylu, se skládá z dílen, kanceláří a obydlí jak pro dělníky, tak pro ředitele. Se svými mnoha oblouky, trojúhelníkovými štíty a lunetovými okny jsou budovy starého dolu skvělým místem pro MAC's, Le Musée des Arts Contemporains (Muzeum současného umění) francouzské komunity v Belgii, které je v těchto místech od roku 2002. MAC's, jehož cílem je přispět k pozvednutí zdevastovaného subregionu jak kulturně, tak ekonomicky, má 50 zaměstnanců a navštíví ho 75 000 lidí ročně.

Již od svého založení se muzeum zaměřilo na spolupráci. "INTERREG, který byl spuštěn ve stejnou dobu, kdy bylo muzeum otevřeno, pro nás byl dobrodiním," říká Julien Foucart, který pracuje na projektu INTERREG v MAC's. "INTERREG nám dal možnost uzavřít formální dohodu o partnerství s MAM, Musée d'art moderne Lille Métropole (Muzeum moderního umění), které bylo založeno v roce 1983. Máme mnoho věcí společných: stejnou regionální kulturu, stejnou provozní strukturu a stejný typ umístění – obě jsme na pozoruhodných místech, která jsou relativně blízko sebe. Díky programu INTERREG jsme měli okamžitě užitek z přílivu francouzských návštěvníků a, co je nejdůležitější, hodnotných zkušeností MAM."

Projekt 'Hranice', spojující tato dvě muzea má dva hlavní cíle: pozvednout povědomí znevýhodněných mladých lidí o moderním a současném umění a zvýšit mobilitu návštěvníků mezi oběma regiony. Jejich společný projekt zahrnoval společnou propagační kampaň a okolo dvaceti výukových programů. Muzea si vyměnily také sbírky a vytvořila síť (REZI) hlavních kulturních účastníků na území projektu INTERREG. Vyvrcholení této spolupráce přišlo v roce 2005, kdy MAM,

které muselo být uzavřeno do roku 2009 z důvodu prací na jeho rozšíření, poslalo své sbírky a některé části depozitáře do MAC's. „*Během pouhých několika let jsme dosáhli docela pěkného pokroku,*“ říká Dominique Cominotto, zástupce ředitele MAC's. „*Nyní máme víc než pouhé přátelství, mezi našimi týmy je skutečná integrace. Už jsme opravdu dospěli.*“

INTERREG IV nemá nedostatek projektů – obě muzea jsou připravena k práci s novými partnery, a to docela významnými: navazují spojení s Louvrem, který bude mít od počátku roku 2008 pobočku v Lens, a muzeem Dr. Guislaina v Gentu, specializujícího se na *art brut*. Nápady, které jsou v jednání, zahrnují projekt *Navettes de l'Art* (autobusová přeprava mezi Gentem, Lille, Hornu, Lens, atd.), projekt *Musées jardins* (letní aktivity zaměřené na rodiny), sdružování dokumentů v držení těchto čtyř muzeí a dokonce výstavu – v budově bývalé celnice.

Projekt „GoGIS”: vytváření přeshraničního Mapového informačního systému.

Soused

„INTERREG spolupráce mezi Francií a Belgií funguje stejně dobře, jako fungovalo pašování tabáku za starých časů,“ žertuje Didier Tellier, vedoucí útvaru informací Generálního ředitelství pro vnější vztahy valonského regionu, což je řídicí orgán programu INTERREG III Francie-Valonie-Flandry (viz text v rámečku). *„Samozřejmě, že toto všechno je snazší díky naší kulturní a zeměpisné blízkosti. Ale existuje jiný faktor, který je obzvláště důležitý: zaujetí lidí, kterých se projekt dotýká. V tomto ohledu bychom pravděpodobně měli zlepšit naši komunikaci. S programem INTERREG IV se snažíme budovat na strategiích z předešlých stádií – Lisabon, Gothenburg, výzkum, udržitelný rozvoj, kultura, a tak dál – a zajistit, že budeme důsledně komunikovat s občany a s těmi, kteří projekt podporují.“*

Poslední slova směřují přímo k jednomu z těch, kteří tento projekt podporují - Jean-Marcovi Popotovi, řediteli regionálního centra pro inovace a přenos technologií (CRITT) v Charleville-Mézières, které se specializuje na úpravu povrchů a účastní se dvou INTERREG projektů: *„Přidaná hodnota programu INTERREG je jednoduše v tom, že nám umožňuje pracovat se svými sousedy. Před programem INTERREG jsme neměli přeshraniční mentalitu. Šli bychom hledat talenty do Francie, 800 km od Charleville, zatímco bychom je mohli najít v Belgii, přímo na našem prahu.“*

INTERREG IV Francie-Valonsko-Flandry (2007-2013)

Při celkovém rozpočtu asi 248,5 milionů EUR, z nichž něco málo přes 138 milionů EUR pochází z Evropského fondu pro rozvoj regionů(ERDF), má program INTERREG IV „Francie-Valonie-Flandry” čtyři priority:

- 1) podpoření ekonomického rozvoje oblasti prostřednictvím promyšleného a integrovaného přeshraničního přístupu;
- 2) rozvoj a podpora identity přeshraničního regionu prostřednictvím kulturních aktivit a turistiky;
- 3) rozvoj pocitu sounáležitosti se společným územím zlepšením rozsahu přeshraničních služeb a přístupu lidí k nim;
- 4) učitelné společné řízení oblasti dynamičtější a zajistit rozvoj, který je udržitelný, koordinovaný a v souladu s životními podmínkami.

Je rovněž poskytována technická podpora pro účely výuky a implementace projektu.

Při 10,5 milionu lidí žijících na ploše o rozloze 61 604 km², představuje region pokrytý projektem spolupráce 1,84% a 2,6% plochy a počet obyvatel Evropské unie.

Program INTERREG IV Francie-Valonsko-Flandry byl přijat 15. listopadu 2007 a řídí jej Valonský region (Belgie).

Kontakt:

<http://www.interreg-fwvl.org/>

INTERREG IIIB CADSES

CORELOG - COordinated REGional LOGistics

Celková cena: 1 486 600 EUR

Príspevek EU: 957 450 EUR

„Projekt CORELOG, který zahrnuje šest členských států, se zaměřuje na rozvoj veřejné politiky v oblastech logistiky a přepravy zboží. Cílem projektu je podpořit konkurenceschopnost výrobních společností a provozovatelů logistiky a dopravy. CORELOG vytvořil 8 laboratoří pro studium a testování schémat spolupráce v oblasti řízení logistiky a mezi veřejnými a soukromými účastníky. Tyto laboratoře názorně ukazují úspory, kterých mohou dosáhnout jak společnosti, tak veřejné regionální orgány podporou a přijetím nových logistických řešení. Zaměřují se jak na potřeby, tak na dodávku dopravních a logistických služeb při přímém zapojení výrobních společností a provozovatelů logistiky jako na základ pro budoucí politická rozhodnutí.“

Paolo Ferrecchi, hlavní partner,
Region Emilia-Romagna.
cosmo@regione.emilia-romagna.it
www.corelog.eu

INTERREG IIIB SEVEROZÁPADNÍ EVROPA

REVIT: podpora nového rozvoje zanedbaných periferií

Celková cena: 22 597 609 EUR

Príspevek EU: 11 005 616 EUR

„Téměř v každém městě severozápadní Evropy jsou zanedbané části předměstí, která mohou být obnovena tak, aby se zlepšila kvalita městského prostředí. Obnova zanedbaných městských částí může také přispět k vytvoření nových příležitostí zaměstnání a podpořit místní hospodářství a rovněž zachovat nezastavěné zelené plochy a zabránit zabírání panenské půdy. Projektu REVIT se zúčastnilo šest partnerů ze čtyř různých zemí. Zkoumali obvyklé problémy s rozvojem zanedbaných předměstí, do jejichž řešení je třeba se pustit účinnějším způsobem. Týmy se soustředily obzvláště na následující aspekty: nástroje a metody obnovy zanedbaných předměstí, které podpoří zapojení komunity; nové možnosti financování; modely partnerství veřejného a soukromého sektoru a marketingové koncepty v souvislosti s obnovou zanedbaných předměstí; vícefunkční rozvoj, ochrana a inteligentní využití průmyslového dědictví; a ukončení poškozování životního prostředí a ochrana přírodního bohatství.“

Thomas Zügel, hlavní partner, Stadt Stuttgart, Amt für Stadtplanung und Stadterneuerung
thomas.zuegel@stuttgart.de

INTERREG IIIC VÝCHOD

RegEnergy: uspokojení rostoucího požadavku na energie

Celková cena: 1 466 234 EUR

Príspevek EU: 989 443 EUR

„RegEnergy vytvořil celoevropskou síť 18 partnerů a Ruska. Tito partneři spojili své úsilí, aby se podělili o znalosti a informace o reformě a řízení sektoru energií. Členy sítě jsou národní, regionální a místní účastníci. Cílem projektu je podporovat v Evropě energii, která je dostupná a přátelská k životnímu prostředí, restrukturalizovat sektor energií a podporovat energetickou účinnost. Poskytuje informace o finančních nástrojích a o místních přístupech k racionálnímu využívání energií a pomáhá evropským regionům a společenstvím vypořádat se s výzvami, které přináší rostoucí požadavky na energii tím, že se podělí o znalosti příkladů inovativních osvědčených metod v oblasti obnovitelných energií.“

Julia Jesson, koordinátor projektu
julia.jesson@gtz.de
www.reg-energy.de

INTERREG IIIC JIH & ZÁPAD

CoPraNet: integrované řízení pobřežní zóny

Celková cena: 1 855 740 EUR

Príspevek EU: 1 151 205 EUR

„Cílem projektu 'CoPraNet' bylo pomoci ustavit síť pobřežních praktiků a překlenout vzdálenost mezi plánovači, řídicími pracovníky a společenstvím výzkumníků po celé Evropě. Toho mělo být dosaženo podporou meziregionální výměny osvědčených metod z oblasti správy pobřežních záležitostí a zlepšení zavádění integrované správy pobřežní zóny (ICZM) v Evropě. 21 evropských partnerů zúčastněných na projektu předložilo snadno dostupný a mnohojazyčný návod pro správu pláží a webově orientovanou ICZM databázi sestávající z více než 158 studijních případů a bylo vybudováno 167 projektů v celé Evropě. Vznikl a byl rozšiřován rovněž značný počet informačních produktů v několika jazycích. Dalším důležitým produktem tohoto projektu byl 'QualityCoast', což byl program pro cílová místa pobřežní turistiky, který má za cíl informovat turisty a návštěvníky a který zapojoval místní orgány do rozvoje udržitelné turistiky na jejich území. 'QualityCoast' byl testován v Portugalsku ve spolupráci s místními orgány.“

Margarida Nunes, regionální komise portugalského ministerstva pro životní prostředí, územní plánování a regionální rozvoj (CCDR/MAOTDR)
margarida.nunes@ccdr.pt

Internetové stránky Info regio: hlavní sekce nyní dostupné ve 22 jazycích

"The Policy" a "The Means" jsou první dvě nové sekce na nových internetových stránkách Info regio, které jsou nyní dostupné ve 22 jazycích. Od této chvíle se budou moci návštěvníci stránek dostat k podrobným informacím o historii, hlavních cílech a klíčových nástrojích evropské regionální politiky 2007-13.

http://ec.europa.eu/regional_policy/index_en.htm

Information

European Commission, Directorate-General for Regional Policy
Unit 01 — Information and Communication
Ana-Paula Laissy
Avenue de Tervuren 41, B-1040 Brussels
Fax (32-2) 29-66003
E-mail: regio-info@ec.europa.eu
Internet: http://ec.europa.eu/regional_policy/index_en.htm

ISSN 1725-8197

© European Communities, 2007

Reprodukce je povolena s podmínkou, že bude uvedena informace o zdroji.

Vytištěno v Belgii

OFFICE OF THE OFFICIAL PUBLICATIONS
OF THE EUROPEAN COMMUNITIES
L-2985 Luxembourg

Úřad pro úřední tisky
Publications.europa.eu